

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 19 (841)

Аўторак, 24 лістапада 1992 г.

Газета заснавана
ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана
10 кап.

3 ГАНАРОВЫМ ЗВАННЕМ!

Хвалючыя дні перажываюць дзень загадчык кафедры фізічнага выхавання кандыдат педагогічных навук, дацэнт, майстар спорту СССР В. А. Каліда і ст. выкладчык кафедры тэорыі і метадзі фізічнай культуры, суддзя міжнароднай катэгорыі па баскетболу старшы трэнер гомельскай мужчын-

скай баскетбольнай каманды «Сож» В. А. Царыкаў. Іх дзелі і сардэчна вішуюць калегі па працы, студэнты, сябры. Прычынай таму — прысваенне Калегіяй Дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны Віктару Антонавічу і Барысу Андрэевічу ганаровага звання «Заслужаныя трэнер Рэспублікі Беларусь». З гэтай нагоды іх горада вішуюць рэктарат, грамадскія арганізацыі і ўсё калектыву ўніверсітэта.

ЗНОЎ НОВЫЯ СТЫПЕНДЫІ

Для выканання пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30.10.92 № 658 Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва і Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь пастанавілі:

зацвердзіць і ўвесці з 1 лістапада 1992 г. новыя размеры дзяржаўных стыпендыяў:

І. У вышэйшых навучальных установах:

паспываючым студэнтам у размеры 1600 руб. у месяц, у тым ліку маючым толькі добрыя, а таксама добрыя і выдатныя адзнакі, — 1820 руб., а толькі выдатныя — 2070 руб. у месяц;

студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, знаходзяцца пад апекай і дасягнуўшы 18-гадовага ўзросту да 1.03.91 г. і не атрымліваюць штомесячныя грашовыя выплаты на ўтрыманне апакаемых (згодна пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 5.02.91 г.), якія выхоўваюцца ў сем'ях родных, не аформіўшых апеку, а таксама дзецям ваеннаслужачых, загінуўшых пры выкананні інтэрнацыянальнага абавязку, у размеры 2110 руб. у месяц, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама добрыя і выдатныя адзнакі, — 2330 руб., а толькі выдатныя адзнакі — 2580 руб. у месяц;

студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, застаўшыхся без апекі бацькоў, апекуноў, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, — у размеры 1310 руб. у месяц, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама добрыя і выдатныя адзнакі, — 1530 руб., а толькі выдатныя адзнакі — 1780 руб. у месяц;

Студэнтам з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, застаўшыхся без апекі бацькоў, якія знаходзяцца на выхаванні ў прыёмных сем'ях і дзіцячых дамах сямейнага тыпу і атрымліваюць штомесячныя грашовыя выплаты на ўтрыманне апакаемых, стыпендыі выплачваюцца на агульных падставах;

студэнтам, якія знаходзяцца ў адпаведнасці з рашэннямі ўрада на поўным дзяржаўным забеспячэнні, у размеры 640 руб. у месяц, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 860 руб., а толькі выдатныя адзнакі — 1110 руб. у месяц;

студэнтам з ліку воінаў-інтэрнацыяналістаў у размеры 1960 руб. у месяц, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі, — 2180 руб., а толькі выдатныя адзнакі — 2430 руб. у месяц, а іх знаходзячымся на дзяржаўным забеспячэнні адпаведна — 1240, 1460 і 1680 руб. у месяц;

Студэнтам з ліку былых ваеннаслужачых, застаўшыхся інвалідамі ў выніку ранення, кантузіі, калецтва або захворвання, атрыманыя пры выкананні інтэрнацыянальнага абавязку, у размеры 2430 руб. у месяц, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама толькі добрыя і выдатныя адзнакі — 2650 руб., а толькі выдатныя адзнакі — 2900 руб. у месяц. Указаным студэнтам, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, адпаведна — 1490, 1710, 1920 руб. у месяц;

студэнтам, якія навучаюцца па спецыяльнасці 01.01 «Матэматыка» і Дзяржаўных універсітэтах, 01.02 «Прыкладная матэматыка», 01.03 «Механіка», 22.04 «Праграмае забеспячэнне вылічальнай тэхнікі і аўтаматызаваных сістэм», 06.09 «Эканамічная кібернетыка», — у размеры 2000 руб. у месяц, незалежна ад курсу навучання, у тым ліку студэнтам, маючым толькі добрыя, а таксама добрыя і выдатныя адзнакі, — 2220, а толькі выдатныя адзнакі — 2470 руб. у месяц;

студэнтам за асаблівыя поспехі ў вывучэнні асобных дысцыплін і навукова-тэхнічнай творчасці можа ўстанаўлівацца персанальная стыпендыя савета ВУ у размеры 2100 руб. у месяц;

Імяныя стыпендыі ўсіх відаў — 2730 руб. у месяц;

АДЗНАЧЫЛІ ЮБІЛЕІ

11 лістапада ў жыцці калектыву Мінскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута імя М. Горкага адбылася знамянальная падзея. Ва ўрачыстай абстаноўцы ў гэты дзень адзначалася 70-годдзе з дня яго заснавання. Сёння МДПІ — адна з вядучых у Беларусі вышэйшых навучальных устаноў педагогічнага напрамку. У яго складзе 12 факультэтаў. Звыш 11 тысяч студэнтаў дэдынага, завочнага і вчэрняга аддзяленняў набываюць вышэйшую педагогічную адукацыю па 22-х спецыяльнасцях. Па шэрагу з іх падрыхтоўку настаўнікаў для рэспублікі вядзе толькі Мінскі педагогічны. За мінуўшыя 70 гадоў яго дыпламы аб вышэйшай адукацыі атрымала каля 43 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў. Сярод іх — многія вядныя вучоныя, Героі Саюза, Героі Сацыялістычнай Працы, больш за 100 членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі.

У святочны для сябе дзень інстытут-юбіляр атрымаў шмат віншаванняў ад сваіх былых выхаванцаў, навукальных устаноў рэспублікі. Ад калектыву нашага ўніверсітэта прывітальны адрас МДПІ імя М. Горкага ўручыў рэктар член-карэспандэнт АН Беларусі Л. А. Шамяткоў.

У памяшканні абласнога драмтэатра 12 лістапада адбылася ўрачыстасць, прысвечаная 75-годдзю з дня выхаду першага нумара абласной газеты «Гомельская праўда». Юбілярам было выказана шмат цёплых віншавальных слоў. Ад імя калектыву вышэйшых навучальных устаноў горада выступіў старшыня савета рэктараў ВУ Гомельшчыны рэктар ГДУ член-карэспандэнт АН Беларусі Л. А. Шамяткоў. Ён жа ўручыў рэдакцыі газеты прывітальны адрас калектыву нашага ўніверсітэта.

Своеасаблівым віншаваннем юбілярам сталі нумары канцэрта, з якім выступілі на сцэне тэатра самадзейныя і прафесіянальныя артысты. У яго праграме прыняла ўдзел і танцавальная група народнага ансамбля «Радзімічы» нашага ўніверсітэта.

На метадалагічным семінары

РЫНАК І ЭКАНОМІКА

На эканамічным факультэце адбыліся заняткі метадалагічнага семінара «Рынак і эканоміка» на тэму «Рыначная сістэма і пяць ключавых пытанняў». На наш погляд, выступленне загадчыка кафедры эканамічных тэорыяў М. В. Герасімыча было своєчасным і проста неабходным. Трэба прама сказаць, што многія дзень у разгубленасці: ёсць рынак ці няма яго, які ён з пункту гледжання эканомікі, а не звычайнага погляду. І лектару ўдалося зрабіць гэта, падцвердзіць добра выкананай на дошцы схемай функцыянавання рыначнага механізму. Нарэшце, у цэнтр увагі быў пастаўлены чалавек з яго інтарэсамі, патрэбамі і запытамі. Праўда, схема прапанаванага механізму была падвергнута крытыцы з пункту гледжання форм уласнасці, на якія яна абавязана. Але большасць, як ні дзіўна (мы ж з'яўляемся экспертамі ў эканамічных пытаннях), прышлі да вываду, што схема ўніверсальная і будзе добра працаваць пры ўсіх формах уласнасці, калі прадпрыемствы і ўрад будуць удзяляць больш увагі вытворчасці, а не размеркаванню.

Лекцыя дазволіла задумацца і задаць пытанні аб метадалогіі многіх мерапрыемстваў, якія распрацоўваюцца і прымаюцца ўрадам рэспублікі. У прыватнасці, аб прыватызаваных чэках, іх далейшым выкарыстанні насельніцтвам, формах уласнасці і інш. У канцы дыскусіі была дадзена ацэнка сітуацыі ў краінах СНД — вельмі паспяхліва з пераходам у рыначную эканоміку, не забеспечыўшы пры гэтым пераёмнасць напрацаваных пры сацыялізме вытворчых сувязей.

У выніку ўшчэпленымі аказаліся бодзистыя работнікі, якія ў 2—3 разы жывуць больш бедна, чым работнікі гаспадарчых прадпрыемстваў.

Аднак чыноўны люд аказваецца больш абароненым з пункту гледжання пастаянства працоўных месцаў, а з прамысловых прадпрыемстваў, дзе не былі падрыхтаваны новыя віды прадукцыі, і пры дрэнным матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні работнікі звальняюцца цэлымі падраздзяленнямі. Часта прымяняюцца тут і доўга-тэрміновыя водпускі без захавання заробтнай платы.

Але як жыць, калі дэны прадцягваюць расці? Прадпрыемствы пазбаўлены датацый, не бяруць крэдыты пад вялікія працэнты і вымушаны скарачаць аб'ём вытворчасці. У той жа час камерцыйныя пры хуткай абарачальнасці капіталу набіраюць сілу. У такой сітуацыі складана забеспячыць развіццё малых прадпрыемстваў, на якія ўскладаліся вялікія надзеі. Жорсткая сістэма крэдытавання і падатнаабкладання прыводзіць да банкруцтва прадпрыемстваў да банкруцтва. Не магло ж быць, што большасць з прадпрыемстваў, якія раней эфектыўна працавалі, у рыначных умовах аказаліся непатрэбнымі, іх прадукцыя да гэтага часу карыстаецца попытам, але яе не купляюць з-за агульнай беднасці ўсіх іншых прадпрыемстваў. Падатак на прыбавачную вартасць і падатак з продажу робяць усе пакупкі «залатымі».

Усе гэтыя пытанні няпростыя і разабрацца ў іх можна толькі калектывна, калі кожны выказае сваю думку на праблему, што дазваляе ўдакладніць і свой погляд, даведацца аб новых аўтарых, якія добра ведаюць праблемы рынку. Напэўна, таму педагогі і студэнты не займаліся на семінары пабочнымі справамі, а ўважліва слухалі і ўдакладнялі свае погляды на рынак і яго праблемы.

Э. ЛІЗАРАВА,
асістэнт кафедры эканомікі і сацыялогіі працы.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты эканамічнага факультэта горада ві-

шуюць ст. выкладчыка кафедры эканамічнай інфарматыкі і АСК ЦЕЛЯПНЕВА Аляксандра Паўлавіча з выпадку зацверджання яго ВАКАМ у вучонай ступені кандыдата тэхнічных навук.

Наша прафесарская

У невялікім расійскім гарадку Навазыбкаве, што на Браншчыне, быў педагагічны інстытут. Я скончыў у ім фізіка-матэматычны факультэт. У інстытуце была аўдыторыя з шмільтэматычнымі лекцыямі. Калі я быў студэнтам, то дай на дэвіз: «Прафесарская». Калі я быў студэнтам, то дай на дэвіз: «Прафесарская». Калі я быў студэнтам, то дай на дэвіз: «Прафесарская».

У ПАСТАЯННЫМ ПОШУКУ

Загадчык кафедры алгебры і геаметрыі Віктар Сцяпанавіч Манахаў працуе ў нашым універсітэце каля 20 гадоў, амаль адразу пасля абароны пад кіраўніцтвам прафесара Л. А. Шамяткава кандыдацкай дысертацыі. З 1986 года загадвае кафедрай.

Як лектар ён заўсёды вызначае наватарствам, імкненнем да ілюстрацыйнага падыходу ў выкладанні матэматычных паняццяў і тэарэм, ніколі не змяшчаючы пры гэтым навуковай строгасці. У пацвярджэнне гэтага можна прывесці два з больш чым двух дзесяткаў напісаных ім вучэбных дапаможнікаў для студэнтаў. Гэта «Перастаноўкі і вызначальнікі» і «Увядзенне ў тэорыю груп». У першым з іх аўтар адстойвае сваю метадычную канцэпцыю, згодна якой «мова перастановак» становіцца як бы інструментам для тлумачэння і аналізу рада раздзелаў курса алгебры. На першы погляд выкладанне здаецца прасторным, але калі падыходзіш да вывучэння цэнтральных паняццяў курса, то пачынаеш разумець, што гэтая «простота» ёсць толькі праява клопату аўтара аб чытачу-студэнце, якому нічога і не патрабуецца акрамя таго, каб складаныя «рэчы» былі выкладзены даходліва, наглядна і каб была бачна іх практычная прымяняльнасць. У дапаможніку па тэорыі груп Віктар Сцяпанавіч не стаў паўтараць сваіх папярэднікаў (а іх было дастаткова шмат), не стаў захапляцца ўласцівай гэтай тэорыі абстрактнасцю, а зноў-такі паказаў свайму чытачу, а значыць і слухачу, даволі наглядную інтэрпрэтацыю раду тэарэм і паняццяў.

Пад кіраўніцтвам Віктара Сцяпанавіча на кафедры разгарнулася творчая работа па выданню метадычнага забеспячэння ўсіх чытаемых на кафедры курсаў (лекцый і лабараторных прац). Гэты працэс адбываецца ў атмасферы здаровага псіхалагічнага клімату і пастаяннага творчага пошуку. Калі коратка ахарактарызаваць чыста навуковую работу

Віктара Сцяпанавіча, то можна сказаць, што ён стварыў у тэорыі канечных груп цэлы накірунак даследавання, які б я назваў так: «Фактарызацыя канечных невырашальных груп». Многія яго вынікі паглынулі аналагічныя высновы рада савецкіх і замежных матэматыкаў. І толькі абставіны, далёкія ад сапраўднай навукі, не дазволілі яму, на мой погляд, стаць доктарам навук гадоў 12—15 назад. Я хачу пацвердзіць гэтую сваю асабістую думку такім прыкладам. На рубяжы XIX і XX ст. ст. тварыў вялікі матэматык, член Лонданскага Каралеўскага таварыства Уільям Бернсайд. Ён даказаў стаўшую затым класічнай тэарэму аб невырашальнасці групы, парадак якой дзельна на дзве розныя простыя лічбы. Бернсайд адзначыў таксама, што пры адной ўмове заўсёды ў такіх групах існуе падгрупа з цудоўнай уласцівасцю і прывёў спіс такіх выключэнняў. Спатрэбілася сем такіх дзесяцігоддзяў, каб знайшоўся матэматык, які заўважыў, што ў доказе Бернсайдзе ёсць прабел. Прабел гэты быў ім ухлілены і больш таго, — была атрымана новая інфармацыя аб вырашальных групах. Гэтым матэматыкам аказаўся В. С. Манахаў.

Думаю, што варта было раскажаць хача б аб гэтым факце, і таму я з задавальненнем прыняў прапанову рэдакцыі «Гомельскага ўніверсітэта» адкрыць на яго старонках новую рубрыку — своеасаблівую галетную «Прафесарскую».

Л. ПАЛЯКОУ,
вучоны сакратар
вучонага савета
універсітэта, дацэнт.

Справаздачы і выбары ў прафсаюзе

На ўчарашні дзень намчалася агульнаўніверсітэцкая справаздачная-выбарная прафсаюзная канферэнцыя выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Яе дэлегаты павінны былі заслухаць і абмеркаваць справаздачы прафкома і рэвізійнай камісіі, прыняць адпаведную пастанову, выбраць новыя саставы прафкома і

рэвізійнай камісіі.

Справаздача з прафсаюзнай канферэнцыі будзе надрукавана ў наступным нумары нашай газеты. А сёння мы змяшчаем кароткія справаздачы з прафсаюзных сходаў некаторых факультэтаў і структурных падраздзяленняў, якія адбыліся перад канферэнцыяй.

ПЫТАННІ, ЯКІЯ ХВАЛЮЮЦЬ КОЖНАГА

НА СПРАВАЗДАЧНА-выбарным прафсаюзным сходзе выкладчыкаў і супрацоўнікаў біялагічнага факультэта з кароткім дакладам аб зробленай рабоце выступілі члены прафбюро Г. В. Бандарэнка і А. М. Семянкоў. У прыватнасці, апошні больш падрабязна спыніўся на стане спраў па ахове працы ў лабараторных факультэта і універсітэта.

На сходзе прысутнічалі член прафкома універсітэта Наталля Георгіеўна Дрынеўская, якая падрабязна адказала на шматлікія пытанні, што цікавяць нашых выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Перш за ўсё, канешні, гэта пытанне аб павышэнні заробатнай платы, якая ніяк не паспявае за ліхаманкавым ростам цэн. І, у прыватнасці, многія выкладчыкі гаварылі аб неабходнасці павысіць каэфіцыент заробатнай платы ў лабаранцкага саставу, які ў выкладчыкаў да 50%.

На факультэце ёсць яшчэ шмат жадаючых атрымаць зямельныя ўчасткі, таму на сходзе ставілася пытанне аб неабходнасці даць ім магчымае сваёй працай вырошчываць гародніну і садавіну для папаўнення свайго не зусім багатага стала.

Узнімалася таксама пытанне аб аздараўленні выкладчыкаў і супрацоўнікаў, іх дзяцей, магчымаасці атрымаць пуцёўку для лячэння і адпачынку.

Многія выступаючыя гаварылі на сходзе аб тым, што неабходна актывізаваць дзейнасць прафсаюзнай арганізацыі факультэта. Быў выбраны новы састаў прафбюро ў колькасці 5 чалавек на чале са старшынёй асістэнтам кафедры хіміі Святланай Міхайлаўнай Панцэлевай і дэлегатам на ўніверсітэцкую прафсаюзную канферэнцыю.

Г. БАНДАРЭНКА.

НА СПРАВАЗДАЧНА-выбарным сходзе геалагічнага факультэта заслухалі даклад аб дзейнасці прафбюро, якога па сутнасці не было — ўсю работу выконвала адна яго старшыня А. С.

Кузьміцкая. Яна займалася арганізацыйнай работай па быту, адпачынку, аздараўленню супрацоўнікаў і прафесарска-выкладчыцкага саставу, выконвала мноства іншых мерапрыемстваў. Таму па праву членамі прафсаюзнай арганізацыі факультэта была адзначана добрая работа А. С. Кузьміцкай.

На сходзе выступілі Л. Д. Мядзведзеў, Ю. П. Іваню, Г. А. Судакі. Пытанні абмяркоўваліся самай рознабачковай. Больш за ўсё калектыву хвалюе недобраўпарадкаванасць факультэта; у непрыгодным стане аўдыторыі на 4 паверсе і на нулявым галоўнага корпуса, а таксама ў застаўшыхся аўдыторыях у трэцім корпусе. Было ўзнята важнае пытанне аб забеспячэнні спецадзёнкам і спецадэткам выкладчыкаў і студэнтаў, якія праходзяць вытворчую практыку. Хача яго неаднаразова спрабавалі вырашыць з інжынерам па тэхніцы бяспекі М. С. Гамалеевым, але, як кажуць, «воз і цяпер там».

Адзначалася агульная непадрыхтаванасць аўдыторыі да асянне-зімовага перыяду (у некаторых з іх выбіта шкло, якое ніяк не могуць уставіць, не адпавядае нормам асветленасці памяшканняў). Не вырашаецца пытанне стварэння вучэбнай базы ў Чонках. Свідравіны ніхто не ахоўвае, хача на працу вартаўнікі аформлены.

Прафбюро клапацілася аб матэрыяльным становішчы малазабеспечаных членаў калектыву геафака. Ім выдзялялася гуманітарная і матэрыяльная дапамога.

У састаў новага прафбюро на сходзе давыбравлі: Г. А. Судакіна ад кафедры інжынернай геалогіі, А. Г. Краўчанка — ад кафедры географіі, Л. Д. Мядзведзева — ад кафедры геофізікі.

М. ІГНАТАВА,
член прафкома універсітэта.

НА ПРАФСАЮЗНЫМ сходзе супрацоўнікаў факультэта давузаўскай падрыхтоўкі і прафарыянтацыі са справаздачай выступіла пра-

фог І. М. Елісеева. У выступленнях на сходзе работа прафсаюза бюро была прызнана здавальняючай, на новы тэрмін зноў выбрана прафбюро І. М. Елісеева.

У ходзе выступленняў былі выказаны наступныя прапановы і заўвагі: звярнуць увагу бухгалтэрыі універсітэта на больш апэратыўнае рэагаванне ў сувязі са змяненнем размерав акладаў, а таксама індэксацыі даходаў; увесці раней існаваўшую двухразовую выплату зарплат у месяц; змяніць інфармацыю аб прафсаюзным жыцці універсітэта ў шырока даступным месцы (у прыватнасці, спісы асоб, якія атрымалі дачныя ўчасткі, кварталы і г. д.).

СА СПРАВАЗДАЧАЙ на прафсаюзным сходзе калектыву інфармацыйна-вылічальнага цэнтру выступіла намеснік старшыні прафбюро Н. Г. Дрынеўская.

У выступленнях на сходзе членаў прафсаюзнай арганізацыі ІВЦ прагучала пытанне, чаму апэратарам дастаткова высокай кваліфікацыі, які абслугоўвае вучэбны працэс на эканамічным, фізічным і матэматычным факультэтах, не павышана зарплата. Удзельнікі сходу даручылі Н. Г. Дрынеўскай ад імя калектыву ІВЦ звярнуцца да прафкома універсітэта з патрабаваннем паставіць пытанне аб сацыяльнай абароне правоў абслугоўвачага персаналу, які працуе для забеспячэння вучэбнага працэсу, на агульнаўніверсітэцкай канферэнцыі (у прыватнасці, аб устанавленні каэфіцыенту павышэння заробатнай платы нароўні з прафесарска-выкладчыцкім саствам, аб павышэнні зарплат апэратарскаму саставу, аб паставіўшы на чаргу для атрымання жылля нароўні з выкладчыкамі, аб выплаце зарплат бухгалтэрыі універсітэта 2 разы ў месяц у сувязі з інфляцыяй).

Работа прафбюро прызнана здавальняючай. У яго новы састаў сход выбраві Н. Г. Дрынеўскую, Л. Л. Самуйлаву, С. С. Прышчэпава.

Афіцыйны аддзел

— афармляе атэстаты прафесара і дацэнта;

— ажыццяўляе настыфікацыю (прыраўноўванне) аб вучоных званнях іншых дзяржаў;

— забяспечвае адзінства патрабаванняў да саіскальнікаў вучоных званняў.

Атэстацыйнай калегіі даецца права:

— ажыццяўляць кантроль за дзейнасцю саветаў па прысваенню вучоных званняў;

— заслухоўваць справаздачы кіраўнікоў саветаў з мэтай вывучэння і абгульнення вопыту іх работы;

— пры неабходнасці прыцягваць высокакваліфікаваных спецыялістаў вышэйшых навучальных устаноў, ведамстваў, арганізацый для правяркі дзейнасці саветаў па прысваенню вучоных званняў, экспертызы матэрыялаў, накіраваных вучонымі саветамі;

— ва ўстаноўленым парадку ўдзельнічаць у рабоце дзяржаўных органаў, міжнародных арганізацый, нарад, канферэнцый па пытаннях падрыхтоўкі і атэстацыі навукова-педагагічных і наву-

ковых работнікаў, ажыццяўляць абмен вопытам з адпаведнымі арганізацыямі іншых краін, забяспечваць прадстаўніцтва Рэспублікі Беларусь у гэтай галіне;

— пазбаўляць ва ўстаноўленым парадку навукова-педагагічных і навуковых работнікаў вучоных званняў;

— распрацоўваць і зацвярджаць нарматыўныя дакументы па пытаннях атэстацыі навукова-педагагічных і навуковых кадраў;

— атрымліваць інфармацыю ад навучальных і навуковых устаноў, арганізацый, міністэрстваў і ведамстваў па пытаннях атэстацыі навукова-педагагічных і навуковых кадраў вышэйшай кваліфікацыі, звязанай з прысваеннем вучоных званняў прафесара і дацэнта.

6. Рашэнне атэстацыйнай калегіі прымаецца адкрытым галасаваннем большасцю ў дзве трэці галасоў ад ліку ўдзельнікаў пасяджэння. Пасяджэнне калегіі лічыцца

правамоцным пры наяўнасці не менш за 2/3 яго складу.

7. Атэстацыйная калегія ў сваёй дзейнасці кіруецца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, пастановамі Вярхоўнага Савета, пастановамі і распараджэннямі Савета Міністраў, а таксама гэтым Палажэннем.

8. Рабочым органам калегіі з'яўляецца атэстацыйны аддзел Міністэрства адукацыі. Начальнік аддзела — галоўны вучоны сакратар з правам парадчага голасу.

9. Персанальны склад атэстацыйнай калегіі зацвярджаецца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь па ўзгадненню з Акадэміяй навук Рэспублікі Беларусь, зацікаўленымі міністэрствамі, ведамствамі і арганізацыямі тэрмінам на пяць гадоў.

10. Дакументы атэстацыйнай калегіі зацвярджаюцца «Свабоднай пячаткай Міністэрства адукацыі».

11. Атэстацыйная калегія забяспечвае галаснасць у сваёй рабоце, інфармуе грамадскасць аб выніках атэстацыі навукова-педагагічных і навуковых работнікаў.

СТВОРАНА

АТЭСТАЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 18 верасня 1992 г. № 563 загадам па Міністэрству адукацыі ад 19 кастрычніка г. г. зацверджаны палажэнне аб атэстацыйнай калегіі па прысваенню вучоных званняў у Рэспубліцы Беларусь і яе персанальны склад, у які ўваходзіць і загадчык кафедры філасофіі нашага ўніверсітэта доктар філасофскіх навук, прафесар У. М. Калмыкоў.

ПАЛАЖЭННЕ

аб атэстацыйнай калегіі па прысваенню вучоных званняў у Рэспубліцы Беларусь

1. Атэстацыйная калегія пры Міністэрстве адукацыі Рэспублікі Беларусь з'яўляецца рэспубліканскім грамадскім органам па прысваенню вучоных званняў навукова-педагагічным і навуковым работнікам.

2. На атэстацыйную калегію ўскладаецца права прысваення вучоных званняў дацэнта і прафесара навукова-педагагічным і навуковым работнікам незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці ўстаноў, у якіх яны працуюць.

3. Атэстацыйная калегія ствараецца з ліку вядучых навукова-педагагічных работнікаў вышэйшых навучальных устаноў і вучоных рэспублікі ў колькасці 15 чалавек. Старшыня калегіі — міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з пастановай Рэспублікі Беларусь № 563 ад 18 верасня 1992 г.

4. Атэстацыйная калегія: — прысвойвае вучоныя званні прафесара і дацэнта;

ГО ЦЗЮНЬ ФАНЬ, ПО-РУССКИ—КАТЯ

С преподавателем Го я познакомился в первые дни своей работы в Пекинском педагогическом университете. Сначала показалось, что основное её качество — смешливость, настроение на «весёлую волну». Немного позже понял — это только внешнее впечатление. Катя — человек серьёзный, основательный и вдумчивый. В этом убедила совместная преподавательская работа, обсуждение занятий, подготовка и проверка контрольных работ. И вот несколько месяцев спустя — новая встреча с Го Цзюнь Фань, старшим преподавателем Пекинского педагогического университета, которая продолжает (вслед за профессором Хань Ши Ци) преподавать у нас китайский язык.

О себе Го рассказывает мало. Родилась в Пекине, училась в средней школе, где изучала английский язык, а русский стала осваивать в училище иностранных языков, куда поступила после школы. Со временем поняла, что русский язык — её призвание. Эта мысль ещё больше окрепла за годы работы в сельской средней школе. Тогда же поняла, что надо учиться дальше, углублять и развивать свои знания. Потому и поступила в Пекинский педагогический институт, после которого работала в известном издательстве, где печатались двуязычные словари. Работа была интересная и неплохо оплачиваемая, но, как говорится, не лежала к ней душа. Вот уже несколько лет Катя работает в

Пекинском педагогическом университете. Очень рада, что так повезло — факультет рекомендовал её для поездки в Гомель, для работы в нашем университете.

«Сначала было трудно, — говорит Катя, — чужая страна, чужой язык, непривычная обстановка. Временами даже хотелось уехать домой. Но сейчас всё налажилось, меня окружают хорошие, заботливые люди. У многих своих друзей я уже побывала в гостях, и

это было очень интересно. Крайне мне и Гомель — спокойный город, приветливые люди. Хорошее впечатление оставляют и наши студенты, они очень стараются, внимательно слушают объяснения. Я им много рассказываю о Китае, наших традициях и обычаях».

А что говорят о преподавателе Го и китайском языке наши студенты? Вот мнение студентки первого курса Надежды Губаревой: «Я начала изучать китайский язык, чтобы познакомиться

с богатой культурой этой древней, загадочной страны. Сразу скажу, что этот язык необычный и сложный, но очень красивый. На первом же занятии мы научились писать некоторые иероглифы и произносить обиходные фразы. Очень люблю побывать на стажировке в Пекинском университете. А наша преподаватель Го Цзюнь Фань — Катя — всем нам очень понравилась. Улыбчивая, добрая, она сразу завоевала наше расположение».

А вот мнение старосты группы студентов-китайцев Сергея Мороза: «Китайским языком я интересовался и раньше, изучал отдельные слова по разговорнику. Но это, конечно, было не то, что мне нужно, и сейчас я рад, что могу слушать живую китайскую речь и заниматься у опытного преподавателя. Наша преподаватель Катя — очень доброжелательный человек, всегда поддерживает, подбадривает нас. Такая атмосфера помогает нам делать первые шаги. Знание китайского языка поможет мне в общении с новыми друзьями — китайскими студентами, которые учатся в нашем университете».

Звонит звонок, и в аудиторию снова входит преподаватель Го, чтобы рассказать нашим студентам что-то новое о своей родине, научить новым словам и фразам. Успехов Вам, Катя!

В. КОВАЛЬ,
зав. кафедрой русского,
общего и славянского
языкознания.
Фото В. Чистика.

Далёкае замежжа АБІТУРА ПА-АМЕРЫКАНСКУ

«Ці праўда, што для паступлення ў ВНУ ЗША не патрэбна здаваць уступных экзаменаў? Як у такім выпадку вядзецца адбор абітурыентаў?» Цікавіцца многія студэнты нашага ўніверсітэта.

Вышэйшая адукацыя ў ЗША прадстаўлена ў асноўным трыма тыпамі навучальных устаноў — універсітэтамі, 4-гадовымі і 2-гадовымі каледжамі. Колькасць універсітэтаў параўнальна невялікая: усяго 4 працэнты ад агульнай колькасці ВНУ.

Аднак у гэтых буйных навуковых і навучальных цэнтрах канцэнтравана каля 50 працэнтаў студэнтаў, 40 працэнтаў універсітэтаў — прыватныя. Найбольш прэстыжнымі з іх лічацца Стэнфардскі, Гарвардскі, Пельскі і Прынстанскі.

Найбольш распаўсюджаны тып ВНУ ў ЗША (57 працэнтаў ад агульнай колькасці) — 4-гадовыя каледжы. У іх навучаецца 14 працэнтаў студэнтаў. Тры чвэрці гэтых устаноў — прыватныя.

Двухгадовыя каледжы складаюць 39 працэнтаў ад агульнага ліку ВНУ ЗША. На іх долю прыпадае 37 працэнтаў студэнтаў. Такія каледжы бываюць двух відаў — пераходныя і тупиковыя. Першыя забяспечваюць падрыхтоўку на ўзроўні 1-га і 2-га курсаў вышэйшай школы і даюць магчымасць прадоўжыць навучанне ў 4-гадовых каледжах або ўніверсітэтах, другія маюць прафесійнальную арыентацыю і прызначаны для падрыхтоўкі спецыялістаў сярэдняга звяна для «мясцовых» патрэб.

Ва ўмовах вялікай разнастайнасці навучальных устаноў, што ўваходзяць у сістэму вышэйшай адукацыі, у ЗША не існуе адзіных патрабаванняў да прыёму навучэнцаў. У гэтым разрэзе існуе гістарычнае дзяленне ВНУ на 6 груп. У першую ўваходзяць 20 найбольш прэстыжных, у апошнюю — у асноўным 2-гадовыя каледжы. Ва ўстановы першай групы прымаюцца выпускнікі сярэдняй школы, што маюць высокія адзнакі і пасведчанне аб яе заканчэнні. У кожнай ніжэйшай групе ВНУ патрабаванні да абітурыентаў адпаведна ніжэйшыя ў параўнанні з больш «вышэйшай» групай. Прыём у 2-гадовыя каледжы — адкрыты, тут патрабуюць толькі пасведчанне аб заканчэнні школы.

Пры паступленні ў ВНУ неабходна падаць заяву, прадставіць медыкаўскую, уключаць уступны ўзнос. Вялікая ўвага надаецца суб'яднаванню, а таксама ўдзелу ў рабоце навукова-тэхнічных гурткоў, грамадскіх арганізацый, спартыўных клубаў і мастацкай самадзейнасці.

Уступных экзаменаў няма. Але загадаў абітурыенту часта ўсё ж прыходзіцца здаваць свайго роду экзамены — у форме тэстаў, арганізаваных спецыялізаванымі арганізацыямі, напрыклад, па месцы жыхарства. Вынікі тэставання набіраюцца ў адпаведныя ВНУ. Такая працэдура пачынаецца ўжо ў 11 класе сярэдняй амерыканскай школы.

Дакументы ад абітурыентаў прымаюцца з кастрычніка па сакавік. Адзіны дзень залічэння — 1 мая. Практыкуецца і так званая ранняя залічэнне, калі найбольш здольныя вучні становяцца студэнтамі яшчэ восенню, у пачатку апошняга, 12-га года навучання.

У цэлым жа прыём студэнтаў амаляе за паўгода да пачатку заняткаў дэталёвае той ці іншай навучальнай установе рэальна аданіць будучы кантынгент навучэнцаў.

Падрыхтаваны да друку і ў хуткім часе выйдзе ў свет зборнік, які я хацеў бы назваць «Ускоды Скарынавых літар. Паэтычная Скарыніяна». У ім сабраны і сістэматызаваны амаль усе вядомыя і даступныя паэтычныя творы розных жанраў (вершы, паэмы, балады, санеты) пра нашага слаўнага земляка. Названы зборнік склаў прафесар У. В. Анічэнка і аўтар гэтых радкоў.

лацка»). Апошні паэт падсумоўвае 400-гадовы шлях Скарынавай спадчыны:

Вось лет чатырыста,
як кнігі Скарыны
пабачылі сусвет. Прайшлі
як сонца
мжвякоў, саграўшы душы.
Верш К. Свайка напісаны лацінскім шрыфтам. Гэтай жа графікай напісаны і верш Янкі Быліны «Вялікі муж». У апош-

рода краіну ведаў, асветы. Напісаны твор белым вершам. Невялікая частка напісана вершам у прозе. Пабудаваны ў форме дыялогу.

З матэрыялу відаць, што ў паэтаў-эмігрантаў назіраецца больш устойлівая, з меншай колькасцю і карацейшымі перапынкамі цікавасць да асобы Скарыны, чым у паэтаў, якія жывуць у Беларусі. Але, тым не менш, што і заканамерна, апошнімі вобраз Скарыны паказаны больш завершана, грунтоўна і маляўніча. Дасягнута і гэтая, канечне, за кошт непараўнальна большай колькасці паэтаў. Асноўная маса вершаў напісана за апошнія 40 гадоў, з іх найбольш — за апошнія дзесяцігоддзі.

СТАРЭЙШЫ беларускі паэт Станіслаў Шушкевіч (1908—1991) прысвяціў Скарыне два вершы. У адным з іх першадрукар, знаходзячыся ў Празе, сумуе па сваёй радзіме, ірвецца туды. У другім аўтар разам са Скарынай абурецца цёмрашальскім светам, які патрабуе друкара і яго кнігі «публічна пакараць», радуецца, як Скарына перамагае жыццёвыя нягоды, упарта прымаецца зноў за дзяржаву справы.

Асаблівую старонку ў паэтычнай Скарыніну ўпісала Ларыса Геніюш (1910—1983). У 10 вершах яна закранае тэму Скарыны, звяртае ўвагу на галоўную якасць асветніка — нязмерную любоў да роднай мовы і свайго народа, лічыць Скарыну «першым доктарам на ўсходзе Еўропы».

Глыбінёй, светласцю фарбаў, запамінальнасцю, грунтоўнасцю праяўлення ў тэму вызначаецца Скарыніна М. Танка (1912). Самы значны з вершаў — «У Татрах». Тут прадстаўлены дыялог Скарыны з правядніком у час вяртання дадому. Гэта наглядная паказвае, як проста народ адчувае і навабляе, у адносіненні ад улады маючых, што справы Скарыны — патрэбныя, што яны заслугоўваюць падтрымкі і ўдзячнасці.

К. УСОВІЧ,
загадчык музея-лабараторыі
Ф. Скарыны.

(Працяг будзе).

ПАЭТЫЧНАЯ СКАРЫНІЯНА

УЗБОРНИК увайшлі вершы, паэмы, урыўкі з паэм, вершаў і твораў іншых паэтычных жанраў 107-мі аўтараў.

Адметнасцю і вартасцю будучага зборніка з'яўляецца тое, што ён ўводзіць у шырокі літаратурны і навуковы ўжытак мастацкія творы на гэтую тэму паэтаў-эмігрантаў. На падставе сабранага матэрыялу можна зрабіць беспамылковую выснову: да пачынальнай паэтычнай Скарыніны адносяцца Янка Быліна (1883—1955), Вацлаў Ластоўскі (1883—1938), Змітрок Бядуля (1886—1941), Пётра Крачэўскі (1885—1925), Казімір Свайка (1890—1926), Максім Багдановіч (1891—1917). Менавіта апошнім з іх належыць самы першы верш «Безнадзейнасць» (1913) — пра Ф. Скарыну. У добрым літаратуразнаўчым даследаванні на разглядаемую тэму «Паэтычная Скарыніна» Франца Шумчыка ў кнізе «Дзень паэзіі» (Мн., 1900. С. 225—230) сфармуляваны: «Верш М. Багдановіча «Безнадзейнасць» — пачатак паэтычнай Скарыніны». У сувязі з існаваннем гэтага даследавання мы спынімся на тых творах і аспектах раскрыцця вобразаў Ф. Скарыны, якія не закрануць або амаль не асветлены тут.

Праз год пасля Змітрака Бядулі (у 1923 г.), гэта значыць трацім, да Скарыны звяртаецца Вацлаў Ластоўскі. Ён прысвяціў выдатнаму асветніку эпохі Адраджэння першы ў гісторыі вялікі верш — «Адзінокі. Эпізод з жыцця Ф. Скарыны». Ён быў надрукаваны ў газеце «Крыніца». Месячнік літаратуры, культуры і грамадскага жыцця (Каўнас) у нумары 6 за снежань 1923 г. Тут апавядаецца, што з усяй групы мяшчан, якія сабраліся на пляцы перад ратушай у Вільні, толькі двое спа-

чуваюць Ф. Скарыну, кнігі якога натоўп сабраўся спаліць. Але і яны баяцца, хоць улады і дазволілі, купіць яго кнігі. У адносіненні ад мяшчан, якія выдумляюць усе новыя і новыя паклёпы і пагрозы на Ф. Скарыну, гэтыя двое цвяроза глядзяць на друкара: «Усе ж прыгожы гэтыя завіток са змеяў...»; «Мала тут лаціны — болей усе гукі... Есць у прастай мове для паспальства друкі». Забіты ў цемнаце свайго, глухі да свайго вызвалення, натоўп кідае ў Скарыну два камені — адзін з бруку, другі — з сэрца, падпальваючы грудзі кнігі.

Сляпы натоўп спраўляе сваю оргію пад ударамі яго камяней, а Скарына балюча перажывае:

Горкім палёным шлях мой
буе,
Горыч ліць у чарку жыццё
не скупіцца
І супакою сэрца не знае...
Ох, як ужо трудна далей
так біцца!..

Але вечарам, пасля работы, вяртаюцца касы і спяваюць складзеную Скарынам песню. Прадоўны народ не апусціўся да чорнай няўдзячнасці. І гэта стала апраўданнем дзейнасці Скарыны.

НЕ ПРАЙШЛО і два гады, як, зноў жа за межамі краіны, ужо два паэты звярнуліся да вобраза Скарыны: Пётра Крачэўскі і Казімір Свайка (вершы «Прысвячаецца доктару Ф. Скарыне з павады 400-х угодкаў беларускага друку» і «Памяці Францішка Скарыны, слаўнага доктара з По-

лацка»). Апошні паэт падсумоўвае 400-гадовы шлях Скарынавай спадчыны:

Вось лет чатырыста,
як кнігі Скарыны
пабачылі сусвет. Прайшлі
як сонца
мжвякоў, саграўшы душы.
Верш К. Свайка напісаны лацінскім шрыфтам. Гэтай жа графікай напісаны і верш Янкі Быліны «Вялікі муж». У апош-

ня золата, ня серабро,
А то духоўнае дабро,
Каторае дае нам сілы
Паўстаць з адвечнай
магілы».

Упершыню ў Беларусі будзе надрукаваны верш аднаго з апошніх паэтаў-скарністаў эміграцыі Наталлі Арсенневай — «У гасподзе падуанскай». Тут апавядаецца пра абарону Скарынам доктарскай дысертацыі ў Падуі. Верш быў надрукаваны ў выданні «Беларусь». Н. Ю. Ерк, Таронта, 1963. № 81 С. 3 і ў зборніку паэты «Між берагамі. Выбар паэзіі». 1920—1970. Н. Ю. Ерк, Таронта, 1979. С. 184—185. Напісаны ж верш у 1964 годзе ў Рэгенсбургу.

Звернем увагу і на адзіную паэму, напісаную ў далечыні ад Беларусі — у Нью-Йорку. Яе прыслаў па нашай просьбе супрацоўнік (відаць дырэктар) Беларускага інстытута навуки і мастацтва ў Нью-Йорку паважаны студэнт Вітаўт Кіпель (карыстаючыся выпадкам, вяртаем яму шчырую падзяку). Гэта паэма Янкі Юхнаўца — «Калюмбы». Напісана яна ў 1962 годзе.

Як відаць з самой назвы, тут паэт параўноўвае Ф. Скарыну з Колумбам за тое, што адкрыў для беларускага на-

У ДУШАХ—
ДАБРЫНЯ

Апошнім часам нярэдка даводзіцца чуць папрокі дарослых у адрас моладзі: маўляў, надта яна ўжо цяпер прагматычная, хвалююць яе толькі асабістыя патрэбы, а ўсё астатняе цікавіць яе настолькі, на колькі з яго можна мець пэўную выгаду. Можна згаджацца ці не з такімі высновамі, прыводзіць нейкія контраргументы на карысць апошніх. Але бяспрэчным застаецца адно — якім вырасце малады чалавек, ці ёсць у яго душы спагада і неабыхавасць да чужога гора, у многім залежыць ад сям'і, у якой і адбываецца працэс ухавання хлопчыкаў і дзяўчынак.

У намесніка дэкана факультэта фізічнай культуры М. А. Кульбакова — двое дзяцей: Алёша — вучань 7-га класа СШ № 26 і Жана — студэнтка 5 курса матэматычнага факультэта нашага ўніверсітэта. Нядаўна Мікалай Антонавіч па-чуў нямала цёплых слоў аб іх ад інваліда Вялікай Айчыннай вайны, жыхара г. Гомеля І. М. Жыгара.

У пажылога чалавека здарылася непрыемнасць: згубіў да-

кументы, а разам з імі ўсе талоны на харчовыя тавары, 800 рублёў грошай. Як пражыць сёння без тых картак на прадукты, нікому тлумачыць не трэба, а ўзнавіць дакументы — таксама процьма клопатаў. Разгубіўся Іона Максімавіч. І якой была яго радасць, калі праз некалькі гадзін пасля прапакі ў яго кватэру пазванілі дзяўчына і хлопчык і аддалі яму згубленае. Гэта былі Жана і Алёша Кульбаковы.

Факт гэты тым больш прыемны, што ў наш нялёгкі час, калі ў многіх «дэвальвувца» сумленне, пажылы чалавек сустраўся з дабрыйняй і спагадай.

Т. НІКАЛАЕВА.

Вынікі спартыўнага года

УЗЛЁТ,

ЯКІ ДАСЯГНУТЫ НА МІЗЭРНАЙ МАТЭРЫЯЛЬНАЙ БАЗЕ ГДУ, ДЗЯКУЮЧЫ ЭНТУЗІЯЗМУ НАШЫХ СПАРТСМЕНАЎ І ІХ ТРЭНЕРАЎ. АЛЕ ЦІ ДОУГА АДЗІН ЭНТУЗІЯЗМ ЗМОЖА ПРывОДзіць НАШ УНІВЕРсітэт ДА НОВЫХ СПАРТыўНых ПЕРАМОГ?

У МІНУЛЫМ навучальным годзе, як і ў папярэдніх, традыцыйная спартакіяда студэнтаў універсітэта праходзіла ў два этапы. На першым з іх — на факультэтах, другім — сярод факультэтаў па зацверджанай праграме, якая прадугледжвала сем відаў спорту. На жаль, не адбыліся спаборніцтвы па валеболу і настольнаму тэнісу па прычыне занятасці спартыўнай залы вучэбнымі заняткамі і па зіміх відах — за адсутнасці снегу.

У агульным заліку камандную перамогу заваявалі спартсмены факультэта фізічнай культуры. Другі радок у турнірнай табліцы занялі студэнты эканамічнага факультэта. Трэцяе прызавае месца далася фізічнаму факультэту.

Спартакіяда «Здароўе» сярод выкладчыкаў і супрацоўнікаў праходзіла па чатырох відах: кулявой стральбе, рыбнай лоўлі, плаванню, шахматах. Акрамя таго на высокім узроўні была праведзена матчава сустрэча па міні-футболу каманд нашага ўніверсітэта і Гомельскага політэхнічнага інстытута. Тут нельга не адзначыць, што пераважная большасць спаборніцтваў гэтай спартакіяды праводзілася пры малалікай колькасці ўдзельнікаў.

Восем відаў прадугледжвала спартакіяда сярод жыхароў інтэрнатаў універсітэта. У праграму ўваходзілі: шахматы, валебол, настольны тэніс, кулявая стральба, міні-футбол, ручны мяч, баскетбол і лёгка атлетыка. Пры гэтым ставіліся наступныя задачы: укараненне фізічнай культуры і спорту ў быт студэнтаў; прапаганда здаровага ладу жыцця; прыцягненне да спаборніцтваў найбольшай колькасці ўдзельнікаў; садзейнічанне актыўнаму адпачынку будучых спецыялістаў і далучэнне іх да рэгулярных заняткаў фізічнай культуры і спортам. Варта адзначыць, што студэнты працягваюць прыкметную актыўнасць да такіх мерапрыемстваў, але адсутнасць належаў спартыўнай базы ішых раз прымушала з дня на дзень пераносіць тэрміны правядзення запланавааных спаборніцтваў, што адмоўна адбілася на іх выніках.

У папярэднім навучальным годзе мы ўдзельнічалі ў гарадской спартакіядзе студэнтаў па васьмі відах спорту і ўпэўнена занялі першае каманднае месца. Нашы сту-

дэнты сталі пераможцамі і прызёрамі па асобных відах спорту ў індывідуальным заліку.

Сёлета вясной упершыню былі праведзены спаборніцтвы па лёгкаатлетычнаму кросу сярод факультэтаў усіх ВНУ Гомеля. У камандным заліку як сярод юнакоў, так і сярод дзяўчат мацнейшымі аказаліся студэнты факультэта фізічнай культуры нашага ўніверсітэта. Дарэчы, другое і трэцяе прызавыя месцы занялі факультэты з БІЧТУ і ГПІ.

Па 23-х відах спорту каманды спартклуба ГДУ ўдзельнічалі ў спартакіядзе ВНУ Рэспублікі Беларусь. Прыемна адзначыць, што праз 20 гадоў нам зноў удалося выйсці на другое агульнакаманднае месца, прапусціўшы наперад толькі Акадэмію фізічнага выхавання і спорту, хаця мы не здолелі выставіць каманды на спаборніцтвы па зіміх відах.

Найбольшага поспеху ў спартакіядзе ВНУ дабіліся зборныя каманды па вольнай барацьбе (яна стала таксама ўладальніцай Кубка студэнцкай Асацыяцыі фізічнай культуры і спорту), баскетболу (мужчыны), ручнаму мячу (жанчыны), веславанню на байдарках і каноях. Яны сталі мацнейшымі. Упершыню такіх вынікаў дасягнулі каманды па міні-футболу і лёгкаатлетычнаму кросу. Другімі прызёрамі спартакіяды былі нашы бадмінтаністы, лёгкаатлеты на зімовым першынстве і ў летніх спаборніцтвах па мнагабор'ю ГПА. Разам з тым нас засмуцілі слабым выступленнем барцы класічнага стылю і мужчынскія каманды па валеболу і гандболу. Трывожыць таксама і адсутнасць жадаемай масавасці на ўнутраных спаборніцтвах.

А СНОўНЫМІ фактарамі, якія стрымліваюць далейшае развіццё фізічнай культуры і спорту ва ўніверсітэце, з'яўляюцца: адсутнасць чоткіх прававых і фінансавых асноў развіцця фізічнай культуры ў рэспубліцы; нізкі фізікультурна-аздараўленчы ўзровень дарослага насельніцтва; недастатковае забеспячэнне зборных каманд універсітэта спартыўнай формай і інвентаром; адток высокакваліфікаваных спецыялістаў у экалагічна чыстыя рэгіёны краіны. Нам вельмі не хапае вучэбна-спартыўнага комплексу з 50-метровым басейнам, пытанне аб будаўніцтве якога

пераносіцца з году на год.

І ўсё ж нягледзячы на значныя цяжкасці, трэба з задавальненнем прывесці наступныя лічбы. За мінулы навучальны год на спартакіядзе ВНУ Беларусі студэнты ГДУ заваявалі 87 медалёў: 31 — залатая, 30 — сярэбраных і 26 — бронзавых. Падрыхтавана тры заслужаных майстры спорту — барцы С. Смаль, В. Аруджаў, плыўчыка А. Рудкоўская, адзін майстар спорту міжнароднага класа (пяціборац А. Барысенка), дзевяць майстроў спорту. 45 студэнтаў — спартсменаў універсітэта — уваходзяць у зборныя каманды Рэспублікі Беларусь. А самым прыемным і радасным для нас стаў удзел пасці студэнтаў універсітэта ў XXV Алімпійскіх гульнях. Імі заваявана чатыры алімпійскія медалі: А. Рудкоўская — залатая і бронзавая, С. Смаль і В. Аруджаў — адпаведна сярэбраная і бронзавая. Усё гэта з'явілася вынікам вялікай творчай работы спецыялістаў фізічнай культуры і належнай увагі да вядучых спартсменаў з боку кіраўніцтва ўніверсітэта. Так, у адпаведнасці з загадам па ГДУ для пераможцаў і прызёраў спартакіяды ВНУ Беларусі і спартакіяды ўніверсітэта выдзяляліся сродкі для пакупкі і ўручэння памятных прызоў.

Пры падвядзенні вынікаў рэспубліканскіх студэнцкіх спаборніцтваў папярэдняга навучальнага года студэнцкая Асацыяцыя фізічнай культуры і спорту ў сваёй пастанове адзначыла наш універсітэт як адзін з ВНУ рэспублікі, які ўнёс вялікі ўклад у арганізацый і правядзенне рэспубліканскіх спаборніцтваў. За гэта аб'яўлена падзяка рэктарату, кафедры фізічнага выхавання і спартыўнаму клубу.

Д. ЖАРКОУ,
дырэктар спартклуба.

Анонс

АГЛЯД «ДРАМАТЫЧНАЕ МАСТАЦТВА БЕЛАРУСІ-92»

будзе праводзіцца з 27 па 30 лістапада ў нашым горадзе ў памяшканні абласнога драматычнага тэатра. Свае лепшыя спектаклі пакажуць і дарослым глядачам, і дзесям лепшым тэатральным калектывам Беларусі.

У рэпертуары агляда:

27 лістапада, пятніца

19.00 — Беларускі акадэмічны тэатр імя Якуба Коласа «Залёты» В. Дунін-Марцінкевіч, смяхотны жарт у 2-х дзеях.

28 лістапада, субота

11.00 — Магілёўскі абласны драматычны тэатр «Смешныя, грэшныя людцы мае...» па матывах твораў Я. Купалы і Л. Родзевіча. Жарты ў стылі вясковай эротыкі.

19.00 — Гомельскі абласны драматычны тэатр «Паўлінка» Я. Купалы, народная казка.

29 лістапада, нядзеля

11.00 — Дабрачынны спектакль тэатра-

студыі кінаакцёра кінастудыі «Беларусь-фільм» «Дзеці з Віфлеэму», спектакль па вадле НОВАГА ЗАПАВЕТА батлеечнага прадстаўлення былога Віцебскага павета, а таксама народных беларускіх песень (у памяшканні незалежнага тэатра на пр. Леніна, 10).

19.00 — Беларускі акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы «Звон — не малітва» І. Чыгрынаў, гістарычная драма.

30 лістапада, панядзелак

11.00 — Дзіцячы тэатр-студыя «Сінтэз» Палаца культуры ВА «Гомельдраў», «Муха-цакатуха» К. Чукоўскі.

19.00 — Чарнігаўскі абласны музычна-драматычны тэатр імя Тараса Шаўчэнкі «Ноч на Паланьне» А. Олесь, драматычная паэма.

БІЛЕТЫ ПРАДАЮЦЦА У КАСЕ АБЛ. ДРАМТЭАТРА.

Даведкі па тэлефонах: 53-77-63; 53-41-22.

ПЕРВЫЙ СНЕГ

Заморозки. Осень

почернела.

«Золото» за городом

сожгли.

И бреду один я неумело

На своём краю твоей

земли!

Первый снег —

он падает и тает,

Грустным серебром

не веселит.

Снег как я о светлых

днях мечтает,

О свиданьях с вьюгой

грустит.

Но за белизну, за свежесть

эгу,

Он наказан,

юный первый снег:

Втоптан в грязь людьми

за тягость к свету

«Истина извечная

как свет...»

Сергей МОРОЗ,

студент I курса

филологического

факультета.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ
ВАКАНТНЫХ ПАСАД ПА КАФЕДРАХ:

- матэматычных проблем кіравання — ст. выкладчыка;
- палітычнай сацыялогіі — асістэнта;
- нямецкай і французскай моў — выкладчыка;
- вылічальнай матэматыкі і праграмавання — дацэнта;
- фізічнага выхавання — ст. выкладчыка (2);
- алгебры і геаметрыі — прафесара.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

«Гомельскі ўніверсітэт» —
газета Гомельскага дзяржаўнага
універсітэта імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель,
вул. Савецкая, 104,
пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Спонсары газеты — Цэнтральны райсавет
народных дэпутатаў г. Гомеля;
НВП «Сучасныя тэхналогіі»,
прафком студэнтаў.

Гомельская фабрыка «Палесдрук»
Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь
г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 791.

Падпісана да друку ў 15.00.